

FOND ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE REPUBLIKE SRPSKE

Voda JE TEČNOST ŽIVOTA

Kolika je važnost V O D E za čovjeka i čovječanstvo i za život na zemlji uopšte, pokazuje i stalna zabrinutost i težnja ka njenoj štednji i očuvanju. Bez vode za piće, rijeka, mora i njihovih struja, vlage u vazduhu... ljudi na zemlji ne bi mogli živjeti.

Međutim, sada nam se nameće pitanje neobnovljivosti vode kao prirodnog resursa, jer rezerve pitke vode nisu nepresušan prirodni resurs.

Voda za gradove

Savremeni i ubrzan način života, savremeno društvo kao i sve veće potrebe ljudi za vodom postaju glavno pitanje na mnogim konferencijama širom svijeta koje su vezane za klimatske promjene, zaštitu životne sredine i jedno je od ključnih pitanja održivog razvoja.

Obzirom da je 22. mart SVJETSKI DAN VODA, i da se na ovaj dan širom svijeta velika pažnja

posvećuje zaštiti i očuvanju pitke vode na zemlji, na ovaj način se i Fond za zaštitu životne sredine Republike Srpske ove godine želi pridružiti obilježavanju ovog svjetskog ekološkog dana.

Opšta skupština Ujedinjenih naroda je Rezolucijom od 22. marta 1993. godine, odlučila da se 22. mart svake godine obilježi kao Svjetski dan voda, upravo iz razloga da se na taj način u čitavom svijetu skrene pažnja javnosti na probleme vezane za vodu i vodne resurse. Tim povodom se svake godine odabere druga tema. Ove godine ovaj dan se obilježava pod sloganom „Voda za gradove: odgovor na urbani izazov“ (World water day 2011: Water for Cities: Responding to the Urban Challenge), i cilj je da se međunarodna pažnja fokusira na uticaj rasta populacije, industrijalizacije i klimatskih promjena na urbane vodne sisteme. Tokom 20. vijeka svet-

ska populacija se znatno povećala, a samim tim i potreba za vodom. U sljedećih pedeset godina očekuje se da će rast svjetske populacije takođe porasti, i da će zajedno sa industrijalizacijom i urbanizacijom dovesti do porasta potreba za vodom širih razmjera, što će imati ozbiljne posljedice na životnu sredinu.

Od ukupne površine Zemlje voda zauzima oko 70 odsto. Pitke vode, pogodne za upotrebu ljudima i životinjama, procjenjuje se na oko svega nekoliko postotaka. Međutim, nje je svakim danom sve manje i zbog zagađenja i nemara čovjeka. Iako širom svijeta postoje razlike u odnosu prema pitkoj vodi, svi prepoznaju njenu vrijednost. Poseban problem predstavljaju otpadne materije. Veliki postotak otpada ne odlaže se po higijenskim principima i standardima, što za posledicu ima zagađenje vodotoka. Veoma je bitno da se sav otpad prikuplja i

bezbjedno odlaže kako ne bi dospio do vodotoka i zagađio površinske i podzemne vode. Uvijek svi moramo razmišljati o tome da otpadnim materijalom zagađujemo rijeke i jezera. Većina bolesti uzrokovanih vodom, direktno su povezani sa onim što čovjek radi vodi i zemlji. Kada kiša padne na zemljište koje je zagađeno, sa sobom ispira hemikalije u rijeke, jezera i tako uništava prirodni ekosistem.

Brojna su područja u svijetu gdje ljudi nemaju pitke vode. Primjer za to su mnoge Afričke zemlje u kojima djeca i odrasli zbog brojnih suša nemaju pitku vodu. Zbog nedostatka vode nedovoljno je zastupljena higijena što, opet, dovodi do različitih teških oboljenja.

Zaštita vode

Davno održan skup u Rio de Ženeiru, 1992. godine, utvrdio je smjernice na kojima cijelo čovječanstvo treba raditi i ustra-

jati kako bi se sačuvala zalihe pitke vode i omogućilo da sve veći broj stanovništva na zemlji uspije zadovoljiti svoje potrebe. I danas je zadatak svim zemljama da efektnim programima spriječe njeno onečišćenje, nepotrebno korišćenje, kao i da se što više zaštite vodeni ekosistemi.

Fond za zaštitu životne sredine Republike Srpske svake godine realizuje projekte u cilju zaštite voda i vodotoka na teritoriji Republike Srpske. Po posljednjem Javnom pozivu iz 2010. godine, Fond je u okviru dvije oblasti koje su bile posvećene zaštiti voda (MONITORING I ZAŠTITA ZEMLJIŠTA I VODA; UREĐENJE RIJEKA, JEZERA I ZAŠTITA IZVORIŠTA), sufinansirao ukupno tridesetjedan projekat, vrijednosti preko 500 000 KM. Takođe, treba istaći i niz projekata vezanih za edukaciju građana o zaštiti životne sredine, između ostalog i edukaciju o zaštiti vode.